

Χουλιάν Βατ

Ο Πιατσόλα μεταφέρει το πνεύμα του λιμανιού

Το tango nuevo σε μια συζήτηση με τον διευθυντή του Quinteto Astor Piazzolla

Συνέντευξη στον Σπύρο Οικόπουλο

Για περισσότερες από δύο δεκαετίες το Quinteto Astor Piazzolla ταξιδεύει ανά τον κόσμο διαδίδοντας το πλουσιότατο ρεπερτόριο του διάσημου Αργεντινού δημιουργού. Η σύζυγος του Αστορ Πιατσόλα Λάουρα Εσκαλάδα δημιούργησε ένα ίδρυμα που φέρει το όνομά του και φροντίζει να δημιουργηθεί το κουνιέτο που διατηρεί ζωντανό το έργο του. Συνομιλήσαμε με τον μουσικό διευθυντή του και φλαουτίστα Χουλιάν Βατ με την ευκαιρία της συναυλίας του μουσικού σχήματος στο Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος.

Ως μουσικός διευθυντής του Quinteto Astor Piazzolla έχετε την ευθύνη μόνο για το καλλιτεχνικό κομμάτι και για το ιστορικό και προσωπικό κομμάτι που αφορά τον ίδιο τον Πιατσόλα;

Το μουσικό έργο του μαέστρου Πιατσόλα τέμνεται από τη δική του μοναδική ζωή. Γεννημένος στο Μαρ ντελ Πλάτα της Αργεντινής, μεταναστεύει από παιδί στη Νέα Υόρκη όπου μεγαλώνει ανάμεσα σε συμφορίες, ενώ ως ενήλικος αποκτά ακαδημαϊκή κατάρτιση στην Αργεντινή και την Ευρώπη. Όλα αυτά είναι εμποτισμένα με μια ισχυρή δόση τάνγκο – η οποία μεταφράζεται σε μια μοναδική μουσική –, με διαρκή εκγύμναση και αγώνα, με την αποδοχή αλλά ταυτόχρονα και τη μόνιμη απόρριψη του παραδοσιακού είδους. Αυτά είναι τα στοιχεία που τον καθορίζουν και τον καθιστούν ανεπανάληπτο και δημιουργό ενός νέου μουσικού είδους, του tango nuevo.

Όλα αυτά δημιουργούν μια τεράστια ευθύνη για μένα, καθώς καλούμαστε να διαγωνιστούμε την τέχνη του και τον αγώνα του, αλλά αποτελούν και τεράστια τιμή η οποία ανανεώνεται μέρα με τη μέρα.

Το τάνγκο/tango nuevo συνδέεται κατά κάποιον τρόπο με τις κοινωνικοπολιτικές αλλαγές στην Αργεντινή όλα αυτά τα χρόνια;

Η μουσική του μεταφέρει σιωπηρά το Μπουένος Άϊρες και το porteñismo του (η κουλτούρα του λιμανιού): την εξέλιξη του πνεύματος του λιμανιού, τις αντιφάσεις του, τη μελαγχολία του, τη μανία του, τις ατέλειωτες μάχες. Δεν υπάρχει η αίσθηση ότι το tango nuevo ακολουθεί χρονολογικά τα ιστορικά γεγονότα καταγράφει δίχως την ακρίβεια ενός ιστορικού την όζυνη και την ύφεση των αντιφάσεων. Υπάρχουν συνεργασίες του Αστορ Πιατσόλα με κάποιους σπουδαίους οι οποίες αποτυπώνουν ιστορικά πολύπλοκες καταστάσεις όχι μόνο για την Αργεντινή αλλά συνολικά για τη Νότια Αμερική.

Έχετε βραβευτεί για το μουσικό θέατρο. Η σύνθεση για το θέατρο και το σινεμά είναι πιο ενδιαφέρουσα από μια ζωντανή παράσταση ή μια συναυλία;

Το να ζω μέσα στον κόσμο της μουσικής παραμένει από μόνο του ένα πρόνομο για μένα. Όσοι από εμάς μπορούμε να χτίσουμε από τα όνειρά τους είναι προνομοί σε έναν όλο και πιο περίπλοκο κόσμο. Κάθε έργο συνεπάγεται μια ευθύνη, ένα πεπρωμένο και διαφορετικό μουσικό βάρος, έναν εντελώς διαφορετι-

«Κρατάω στιγμές όπως τότε στο σπίτι μου που ο Αστορ Πιατσόλα μου ανακοίνωσε ότι θα έκανα πρεμιέρα με το φλάουτό μου στο έργο του "Histoire du tango"»

Ο INFO

Το Quinteto Astor Piazzolla έρχεται στο ΚΠΙΣΝ στις 24/2 (20.30)

κό πρωταγωνιστικό ρόλο. Στον κινηματογράφο, για παράδειγμα, μια μουσική που δεν είναι ευκόλως διακριτή αλλά παράγει ένα υποσυνείδητο αποτέλεσμα στον θεατή διαθέτει ορισμένο βάρος. Από την άλλη, η συλλογική προετοιμασία μιας ζωντανής συναυλίας συνεπάγεται την κοινή ευθύνη της μετάδοσης εννοιών και συναισθημάτων, διαδικασία που έχει ιδιαίτερη γέυση. Ούτως ή άλλως κάθε δημιουργική περίπτωση είναι γιορτή.

Πού οφείλονται η διάδοση και η επιτυχία του tango nuevo σε όλο τον κόσμο;

Η επιτυχία βασίζεται πρωτίστως στον Αστορ Πιατσόλα, έναν καλλιτέχνη που έχει μοναδικότητα, κάτι το τελείως διαφορετικό από τους υπόλοιπους, σπουδαιότητα, θάρρος και καρδιά, ειλικρίνεια και δέσμευση που συντρίβει. Πραγματικά είναι πολύ δύσκολο να μη νιώσετε έλξη από αυτά τα στοιχεία.

Ποια είναι η θέση του τάνγκο παγκοσμίως σήμερα;

Η έκρηξη των ηλεκτρονικών κοινωνικών δικτύων –και επακόλουθα η δυνατότητα πρόσθεσης της δουλειάς μας στο παγκόσμιο χωρίο– είναι μοναδικό εργαλείο, χρήσιμο για τη διάγνωση της παραγωγής έργων τάνγκο. Λατρώω η λανθασμένη αξιοποίηση αυτού του πλεονεκτήματος είναι μια παγίδα, καθώς σας δίνει τη δυνατότητα να αντιμετωπίσετε τη σύνθεση μουσικής σαν μια ελαφριά και επιφανειακή αναζήτηση. Αυτό είναι απορριπτό. Η πραγματική δημιουργική αναζήτηση δεν τελειώνει ποτέ. Όταν σε αυτή δε προστίθεται χαρακτηριστικά όπως εκείνα ενός μαέστρου, καταλήγει να μετατρέπεται το έργο του σε κλασικό.

Αστορ Πιατσόλα και Χουλιάν Βατ. Τι θυμάστε περισσότερο από τον μεγάλο μαέστρο;

Είχα το πρόνομο να παρακολουθώ πολλές συναυλίες σε διάφορους μουσικούς σχηματισμούς του μαέστρου. Η μουσική του πάντα με διαισθητούσε και με σπρώχνε βαθιά, ανεβάζοντας τον πήχη του συνθετικού και ερμηνευτικού κόσμου της μουσικής σε απροσδόκητα όρια. Κρατάω τη χαρά που τον γνώρισα προσωπικά και μοιραστήκαμε στιγμές ζωής και δημιουργίας. Η μόνιμη αναζήτηση και αφοσίωση του με επηρέασαν θετικά. Με κάνει περήφανο το γεγονός ότι ανήκω στη γενιά που τον διαδέχτηκε και εξέλαβε την κληρονομιά του ως προορισμό. Κρατάω στιγμές όπως τότε στο σπίτι μου που ο Αστορ Πιατσόλα μου ανακοίνωσε ότι θα έκανα πρεμιέρα με το φλάουτό μου στο έργο του «Histoire du tango» στην Αργεντινή και θα είχα την τιμή της μουσικής διεύθυνσης της τάνγκο όπερας του «Maria de Buenos Aires» στο Teatro Colón του Μπουένος Άϊρες το 2016, που ποτέ δεν ξεχνάω.